

Из необјављених рукописа наших аутора

Зоран Весковић

ИЗНАД СВИХ ОПОМЕНА

Краљево, 1984.

МЕНЕ ЖЕДНА

О дођи ми блудна
расплетена ко бршљан на храстовима
на врелу мекоту меса
да замрсимо се у руке до несна
и помешамо крв са травом
дођи ми кад сам најподеснији за љубав
кад запеним од певања и римовања
кад изгубим се у лабиринтима слогова
дођи уместо тајних умовања
уместо јаких речи
дођи само за љубав способна
да се измешамо са воденим биљкама
да отпочнемо пијанство без кајања
па нека се напијеш тајне воде из мог тела
ожеднећеш опет од похоте цела
и заспаћеш жудњом тела угашена
О
дођи ми за љубав стасала
сва од кајања за мирисима биља
са кишама кроз ливаду смиља
дођи мене жедна
да изравнамо обале и тела
па нека се догоди страшна поплава
када се излију сва наша врела

СЛИКАЈУЋИ АНЂУ У ДЕТИЊСТВУ

Усне отроване медом
ноћ се осипа цветним прахом
а на месечини голој
Анђа
расула косу низ откосе
па змије присојкиње удаја
звоне репови у трави
откоси се разилазе
док низ поток гргољи ланац златан
од уздаха и од шапата изаткан
боса Анђа на месечини
у невидном колу игра
по топлој оструги
узаврелу снагу расипа
тело упаљено месечином
па не знаш
дал је ноћ месечином милује
или се Анђа њом умива

СВУ НОЋ

Сву ноћ ми врана
неку црну песму под прозором
сву ноћ
сву ноћ ја гледао у твоје руке
мирисале ми на развигор
сву ноћ будила ме нека тамна песма
ја те целу ноћ износио на рукама
пред олтар
и молио да одеш
а ти се мрестила са сном
неким туђим рукама по мени
водио сам те опет пред јутро
да се овенчаш млечиком
да се изравнаш са шумом
будио сам те сзу ноћ да одеш
из краја липа и мојих корака
сву ноћ
и сву ноћ си само ћутала

ИМЕНУЈ ЗЛОТВОРА У СЕБИ

Именуј ме ноћас у зову труба
ратником сусталих чета
злотвором
именуј ме императором цвећа у себи
сестро
божанско ће дете да се роди
у води
размножавају се љиљани
на раскршћу разливају се воде
раскрснице које никуд не воде
за моју сестру цвет изабери
најлепшу вилу да ме прати
кћер моју опет роди
ноћас кад се светлост јави
на врата вешала стави
на њима
време ће вечно да се клати

ЈУСТИНА

Јустина Јустинијана Јана
заклаћу те јустина
на олтару тела
па нека потекнеш ко бујица врела
нека ме осуди шума цела
а ти ми клекнеш пијана
на нож разиграна игром лептирова
Јустина Јустинијама Јана
заклаћу те у врту св. Јеврема
да ми тамо маслачке скупљаш у ланце
и венац исплетеш
сва од разума и кајања
мртва сина ко нарамак цвећа
у наручју да ми нинаш
да од руку трава сва полегне
Јустина Јустинијана Јана
одвешћу те у пећине окајања
да те прелистам од дана умирања
и да ми признаш
императорство над биљем
кад први цвет си откинула
руком црвеном од боје јагода
Јустина Јустинијана Јана
а мојом си смрћу била опевана

ГОСПО МОЈА

Госпо драга сићи са олтара златна
сићи к' нама да те додирнемо благу
да са твога клатна на колену меку
излијемо сузу у карлицу платна

на твојим коленима оргуље вриште
ми спремљени смо у кочијама смрти
да пред тобом бледи загрцнути
пишемо ливаде ко цветови крти

моја госпо драга теби смо се клели
заливали цвеће испод твојих скута
молили се теби и венце ти пледи
сад низ реку само твоје тело плута

а било је дана веровасмо у те
играли се жмурке правили вајате
бежали од мрака и јахали вранце
моја госпо бледа љубисмо ти скуте

ДЕДА СТАРИНО МОЈА

Подићи ћу ти споменик
за корачање и рабацовање Вучковицом
за пут у Крагујевац
и кола дрва што си продао
за торбу брашна пројиног
за брдо дувана попушеног
и таван опанака
што си исцепао корачајући за колима
за оне трске и сено што си покрао
ранећи волове
за све паоце на дрвеним точковима
за све оне пластове сена где си спавао
прокисао до суза
и певао:

»Лепе ли су нано грузанке девојке«
за твоје помеларство на саставцима
где си са неком удовицом под колима
подићи ћу ти споменик
за оно робовање у Ашаку
за гурање топова на Тиролу
за твоје рањавање на Церу
и друговања са Војводом Степом и Мишићем
за твоје неверство са Милунком
за ратне приче и пијанство
подићићу ти споменик
песмом
за корачања и рабацовања Вучковицом
за пут у Крагујевац
и торбу брашна пројиног

ДОГАЂАЛО СЕ...

Догађало се Живојину
на слави
на бабинама
на свадбама
поред казана
да се мисао згрчи

згусне

отме

догађало се Живојину да се напије
на задушницама
на сахранама
догађало му се само од себе
понајвише на даћама
кад се смрт узимала за себе

као име
као судњи дан
као објашњење за нестајање
догађало се Живојину
уочи смрти
мени се догађа уочи песме

УЗАЛУД

У мом бићу васиона цела узорана
узалуд је разлог нашег постојања
узалуд речи капљу на врели мозак
и ноћ се бели биљем умивена
на гранитном брду амебе се множе
румено жито у оку класа
узалуд врисак трава
кад моја лобања цветава
и на видном небу без знамења
све док поглед мисао не стигне
неће моћи космос да се мења
узалуд и време узалуд мотиви
узалуд и песма могла би да живи
ако ћемо остат у цветној архиви

ПРЕПЕЛИЦА

Праштај уклету птицу
последњу ноћ сам дао
препелицо
и све руке ко жито
у снопље везивао
тајно
пред смрт откривена пријатељу
свештеник није долазио
или га нисам дочекао
јадна препелицо
видљиви знаци се бришу
и све је јасно
препелицо
на длану заклана сестро
последњи епитаф у роси
изгазише неки људи
пријатељ је тајну неком испричао

ШУМЕ

Шуме су пуне знакова
подивљалих људи
и мрава
покиданих руку
и глава
птица које више не псвају
шуме су пуне мрака
где сове не пролећу
дисхармоничне музике
силовања
обдукције лешева
страха
шуме су пуне свега
јадне шуме
више нису шумe

ОПЕТ ЦВЕТАЈУ ЛИПЕ

Решавам питање смрти косећи траве
у моју брвнару не долазим више
из обавезе да се враћам
долазим тек да напишем песму о смрти
да се опоменем прадедова
долазим да свој одлазак објасним
вишњи и брвницама

У КРАЂАМА СМРТИ

По бачијама Шумадије и раја
играју се нека будућа деца рата
падају лешеви биља као са клатна
шумовита улица пада са спрата

цигани мечкари плачу под шатрама
за кору неба ближи небеској лутњи
за ноћ што је прошла у крађама смрти
крај потока черга смирена у слутњи

касају небески коњи као у пени
народ се камењем баца према мени
мастило вена свуда околу кружи
о моја перунико никад не свени

чете се чете јастреб над нама лети
барјак од босиока ко жртву носи
теби ће верниче знани пут да светли
да сретнемо се ту вечно жедни смрти

СЛИКА

Још се мени догађа суза
на веригама
на длану ко река усликана
јецају дедина миловања
авлија ме моја закопава

негде рака. . .
сред огњишта ископања
предео извезен тршљикама
ваздух ума прегрејава

осим мене давно мртва
на огњишту никог нема
сам у кући која дрема
казан кључа
варим млеко оловака

ЛУДИЛО ЦВЕТАЊА

На огњишту мојих дедова и њива
дворишта су пуста и вериге хладне
угашена ватра неку тајну скрива
о да ли ћу опет с дедовима
да косим ливаде
и да ли ће Јела с мога чела врела
знати да извезе марамицу ружа
ил ће тамо где се Гружа пружа
у шумарку неком
постат жена зрела
знам да моје време одавно већ
у пољу где цветаш и где мене рађаш
неко моје време с тобом
у лудилу да ме опет нађеш
моја луда вило без мене остаћеш
Печеношке шуме изгореће тајно
неће бити ружа шебоја ни мене
само ће о теби песма
да рађа лудило

У ОКУ ЧОБАНИЦЕ

Мислио сам да брестови на брегу
никад неће пасти
да ћу вечно очима красти
зелено воће, под блузама
у житу, младих чобаница
ал звоно калуше
још ми у туђем житу звони
и немам мира
изгубљено стадо поред Груже
у очима пуним илинског сена
моја успавана Шумадија
у оку чобанице
спавам неко већ залутало јутро
пред раком

ЧОБАНОВАХ ДА ЈЕ БУДИМ

Миришу још собе пуне дуња
и каленица среће пуна босиока
време опанака и време гуња
тело моје лежи крај потока
у недрима цвећа чобаница
кад се верах камењарем
крај поскока
светло небо беше ниска таваница
и у шуми пуној врана
беше бела
окружена сплетом змија
као вила
чобаница нека Јела
као јела
вита скрита
трчао сам испод муња да је срећем
за врзином чеках да је видим
умрла је једне ноћи
то не спречих
сад се сећам
чобановах да је будим

ЗАЉУБЉЕН У ШТРАНГУ ВИШЕ ГЛАВЕ

Идем кроз шљиваре
иза мене капљу шљиве
из траве шапћу лобање
глибим се у нове њиве
разлога је у нама више
за орање

идем даље
мрак ме хвата
пијем росу с босиока
за светлост се свици боре
у пределу осињака
о мој брате
у пределе нове кад те сврате
у моје драге чобанске вајате
познај и мене
у жару чобанске ватре
а кад једном кренеш даље
у пределе неке тајне
кад те мисли моћне смлаве
присети се да си био
из потаје
заљубљен у штрангу више главе

ОКО

Бачено око у траву
иза прошћа у коприве
пало са колца
зелено око
око црно
ноћ на мегдан изазива
око росом умивено
ужарено око
око само
свилено око
око ископано
око соколово
око на длану
расплакано око
тужно око
сањалачко
извађено око
моје око
око за око